

16 lipca br. w Sejmie odbyło się posiedzenie Komisji Edukacji i Nauki. W obradach wzięli udział przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli, Ministerstwa Edukacji Narodowej, a także przedstawiciele środowiska pedagogicznego i samorządowego.

W porządku obrad ostatniego posiedzenia Komisji przewidziano realizację trzech punktów, tj.:

- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2025 roku w zakresie działania Komisji;
- rozpatrzenie Informacji na temat działań legislacyjnych i pozalegisacyjnych na rzecz wspierania rozwoju i uczenia się uczniów i uczennic z uwzględnieniem zróżnicowania ich indywidualnych potrzeb;
- rozpatrzenie informacji na temat dostępności w edukacji – wyzwania i dobre praktyki w zapewnianiu uczniom z niepełnosprawnościami równego dostępu do nauki i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły.

Działalność NIK w 2025 roku z pozytywną opinią Komisji

W pierwszej części posiedzenia głos zabrał p.o. Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych NIK Konrad Kostępski. Poinformował, że w minionym roku Izba przeprowadziła 1216 kontroli jednostkowych, a także kontrole doraźne. Łącznie sformułowano 5464 wnioski pokontrolne, spośród których 79% zostało przyjętych do realizacji przez skontrolowane podmioty. Przekazał również, że obecnie w ramach NIK sprawami dotyczącymi edukacji zajmuje się Departament Rozwoju i Gospodarki, a wśród najważniejszych problemów zauważonych przez Izbę w obszarze edukacji należą m.in. błędy w ocenianiu arkuszy maturalnych oraz niewystarczające mechanizmy nadzoru nad procesem sprawdzania prac. Kolejną reprezentującą NIK Joanną Hołowacz przedstawiła niektóre szczegóły wybranych kontroli przeprowadzonych w 2025 roku. Samo sprawozdanie z działalności Izby w obszarze właściwości Komisji zostało zaopiniowane pozytywnie.

Wspieranie dzieci niezależnie od ich potrzeb wśród priorytetów MEN

Kolejne dwa punkty zaplanowane w porządku obrad posiedzenia Komisji zostały omówione łącznie. Głos w tych sprawach zabrała wiceminister edukacji Paulina Piechna-Więckiewicz. Odnosząc się do kwestii działań legislacyjnych podjętych przez resort w celu wsparcia rozwoju i uczenia się uczniów wspomniała o nowym rozporządzeniu w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, które weszło w życie 14 kwietnia br. Zdaniem wiceminister rozwiązanie to opiera się na koncepcji rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. Jej celem jest poprawa jakości usług, większa efektywność procesów decyzyjnych i pełniejsze wykorzystanie kompetencji oraz potencjału kadr. Z wypowiedzi wynika, że liczba dzieci wymagających wsparcia nieustannie powiększa się, co znajduje odzwierciedlenie w danych Systemu Informacji Oświatowej. W ciągu ostatniej dekady liczba dzieci z orzeczeniami wzrosła o 130% - w roku szkolnym 2015/16 to było 150 tys., a w roku 2024/25 - już 343 tys. Najbardziej dynamicznie rośnie liczba orzeczeń dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera. W grupie tej obserwuje się ponad 10-krotny wzrost.

W kwestii działań pozalegisacyjnych uwagę poświęcono m.in. standaryzacji zatrudnienia specjalistów, co stanowi element reformy prowadzonej już od 2022 roku. Do celów reformy należały zwiększenie dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci, a także wprowadzenie obowiązku zatrudnienia nauczycieli-specjalistów w szkołach ogólnodostępnych i przedszkolach, jak również w

zespołach. Jak podała min. Paulina Piechna-Więckiewicz w związku z podjętymi działaniami liczba etatów nauczycieli-specjalistów wzrosła na przestrzeni lat 2022-2026 z 22 tys. do 57 tys., co oznacza wzrost o 163%. Odniesiono się także do projektów z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego, w ramach których przygotowano szkolenia i doradztwo, a ponadto opracowano 52 narzędzia i materiały metodyczne. Uwagę poświęcono także przygotowaniu narzędzi diagnostycznych do badań przesiewowych oraz dużemu projektowi szkoleniowemu obliczonemu m.in. na wypracowanie strategii reagowania na sytuacje kryzysowe i zapobieganie zaburzeniom zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży.

Rozwój form wsparcia i doskonalenie specjalistów pod egidą resortu edukacji

Resort edukacji we współpracy ze Szkołą Główną Handlową zaplanował rozwój kompetencji poradni psychologiczno-pedagogicznych, w ramach czego poradnie te są wyposażane w nowoczesne narzędzia diagnostyczne i sprzęt. Jak wynika z wypowiedzi wiceminister Piechny-Więckiewicz, nawet 80% poradni może otrzymać specjalne granty, których maksymalna wysokość wynosi 150 tys. zł. Te, które nie otrzymają grantów, będą natomiast mogły korzystać ze zróżnicowanych szkoleń.

Kontynuacją dotychczasowych działań jest finansowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji konkurs grantowy w ramach projektu „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na specjalistycznych centrach wspierających edukację włączającą”. Podkreślono bardzo duże zainteresowanie tym - określanym jako przełomowy - projektem wśród powiatów. Zdaniem wiceminister szkolnictwo specjalne w Polsce reprezentuje bardzo wysoki poziom, o którym świadczą zróżnicowane formy doskonalenia, jak bezpłatne studia podyplomowe z zakresu wspierania dziecka czy doskonalenia języka migowego. Priorytetem MEN pozostaje poprawa dostępności i jakości wsparcia w procesie uczenia się, a także wzmocnienie profilaktyki trudności w uczeniu się.

Na zakończenie swojej wypowiedzi Paulina Piechna-Więckiewicz odniosła się także do funkcjonowania Rządowego Programu Pomocy Uczniom Niepełnosprawnym w sprawie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych. Jak wskazała, pula środków wykorzystywanych w ramach tego programu została zwiększona. Aktualnie maksymalne kwoty pomocy dla uczniów wzrosły z 445 do 534 zł dla ucznia liceum ogólnokształcącego, technikum i szkoły artystycznej. Na ucznia szkoły branżowej może przypaść najwyżej 468 zł (w miejsce dotychczasowych 395 zł), natomiast w odniesieniu do uczniów szkół specjalnych przysposabiających do pracy przewiduje się do 270 zł zamiast dotychczasowej maksymalnej kwoty wynoszącej 225 zł.

Termin kolejnego posiedzenia Komisji nie został jeszcze wyznaczony.

Źródło: [iTV Sejm](#)